

автор на нашумелия след Балканската война фарс "Балканска комедия", редактор на календарче "Смехурче"¹⁶¹ и на популярния "Балкански папагал"¹⁶². Не по-малко известен беше той и като артист-комик от спектаклите на барабанистите и като ненадминат разказвач на хуморески по забави и вечеринки. Той беше вече възрастен мъж /над 50 год./ с прошарена дълга коса, с увиснали мустаци, небрежно, дори бедно облечен. Въпреки своята разностранна и богата дейност, той си бе останал несретник-бокем. "Сава Злъчkin-Фукарата, зъл противник на парата" -- пишеше той за себе си. Развира се и ние с Христо станахме редовни посетители на новото заведение. Савата, който обичаше младежта и въпреки небрежния си вид и тон изненадващ с голямата си култура и тънко чувство, оцени и обикна талантливия юноша Ведбал, който бързо се подружи с него. Лично на мене тая дружба с човек, който беше на годините на башите ни, ме ласкаеше и стесняваше, но с Христо не бе така. Той уважаваше Савата, но се държеше пред него съвсем немиринудено, като пред равен.

X X X

В началото на 1919 година вестникарчетата по софийските улици бягаха да разнасят нов вестник "Ново време"¹⁶³. Те крещяха заглавията му, а публиката привлечена от заглавията жадно грабеше вестника. Заглавията бяха наистина сензационни: Те искаха бесилки за народните изедници, народен съд за продажните политически водачи, възмездие за сълзите и кръвта на народа, обещаваха потресни разкрития от подвигите на тиловите герои и пр. и пр. Вестникът се печаташе на жълта амбалажна хартия, печаташе се в малката печатница на Самсаров, а в редакционната стаичка при печатницата се въртяха някакви тъмни охлузени хора -- редакторите му. Начело на вестника беше Иван Дилберов. Той Дилберов, стар познайник на Савата, дойде да го намери в нашето кафене-сладкарница, където ни държа дълго пламенно слово за великите идеи на новия жълт вестник и ни призова да сътрудничим, като за първо време обещаваше скромен хонорар, а за въдаще златни планини. "да се съберем ние, сиромашията и ръка за ръка да водим борба! Само така ще прокопсаме!" -- бяха заключителните му думи. Савата обеща сътрудничество, Христо също и след няколко дни в Ново време излезе фейлетонът му "Смърт на въшките!"¹⁶⁴ Карикатури дадох и аз. Но не мина много и Савата горчиво трябваше да признае, че великите идеи на вестника и него: вите гръмогласни заглавия са излезли само ловък шантаж за изнудване на забогатяли от войната гузни съвести. "Хем си го знаях от край време, че е хаймана и пак се оставил да ме изльже като старо диване!" -- Савата не можеше да си прости, че покрай себе си е подвел и нас. Христо